

בישול עכו"ם וגעולי נכרים בהמלתא 10**1. ברכות לו: "אמרי ליה רבנן למרימר" עד "חביץ קדרה"**

אמרי ליה רבנן למרימר: כס זנגבילא ביומא דכפורי פטור? והא אמר רבא: האי המלתא דאתיא מבי הנודאי — שריא, ומברכינן עלה "בורא פרי האדמה". לא קשיא: הא ברטיבתא, הא ביבשתא.

2. רש"י יומא פא: ד"ה שריא

שריא - ואין בו משום בישולי נכרים שנאכל כמות שהוא חי ולא משום גיעולי נכרים דנותן טעם לפגם ומדקאמר אין בו משום בישולי נכרים ש"מ דרך אכילתו כשהוא חי:

3. רש"י ביצה טז. ד"ה אין בהם

אין בהם משום בשולי נכרים - שגזרו חכמים בבשולי נכרים משום חתנות ועל שנאכל כמו שהוא חי לא גזרו על בשולו דכיון שנאכל כמו שהוא חי אינו בשול דלא אהני מידי ואלו נאכלין על ידי מלחן חיים:

4. רמב"ם הלכות שבת ט:ג "המבשל על האור" עד סוף דבריו

המפקיע את הביצה בבגד חם או בחול ובאבק דרכים שהן חמים מפני השמש אף על פי שנצליה פטור. שתולדות חמה אינם כתולדות האש. אבל גזרו עליהן מפני תולדות האור. וכן המבשל בחמי טבריה וכיוצא בהם פטור. **המבשל על האור דבר שהיה מבשל כל צרכו או דבר שאינו צריך בשול כלל פטור:**

5. תוספות שבת מח. ד"ה דזיתים "ואם הטמין תפוחים" עד "ומה שנהגו"

דזיתים מסקי הבלא - מכאן יש לאסור להניח גחלים תחת הקדרה אפי' יתן עליהן אפר אין להטמין קדרה עליהם שהרי הגחלים מעלין הבל למעלה כמו גפת של זיתים ויש תימה היאך אנו מטמינין על כירות שלנו שקורין אשטר"א ואע"פ שגורפין אותו הוא מוסיף הבל כמו גפת של זיתים ואומר ר"י שיש ליתן טעם לקיים המנהג דגבי גפת איכא למיחש שמא יטמין כולה בתוכה אבל בכירות שלנו לא שייך למיחש הכי ועוד יש שעושין חפירה גדולה ועושין בה בנין לבנים סביב מכל צד ומלמטה ומחמין אותה היטב וגורפין אותה ומטמינין בה את הקדרה ולא דמיא למטמין בדבר המוסיף הבל דלא אסרו אלא כשמטמין ומדביק סביב הקדרה דומיא דרמץ אבל תנור או חפירה שיש אויר בין הדפנות לקדרה אין לאסור יותר מהשהאה אף על פי שכל הקדרה בתוך התנור ורבינו ברוך פ' שיש לחלק בין תוספת הבל דגפת לתוספת הבל דכירה שלנו לפי שהכירה אין חומה אלא מחמת האש ולעולם מתקרב והולך אבל הגפת מוסיף הבל מעצמו אומר רבינו שמואל דמותר לשום תפוחים אצל האש סמוך לחשכה אע"פ שלא יוכלו לצלות מבע"י דנאכלין טפי כמו שהן חיינ מתבשיל שנתבשל כמאכל בן דרוסאי דשרי ואע"ג דבפ"ק (ד' יג:) תנן אין צולין בשר בצל וביצה אלא כדי שיצולו מבע"י אע"פ שפעמים אוכלים בצל חי מ"מ אינו ראוי לאכול חי כמו תפוחים ורוצה להפיג חריפותן ולמתקן בבישולו **ואם הטמין תפוחים עם הקדרה אסור להחזיר כרים וכסתות על הקדרה. שעמהן או להוסיף על אותן כרים אע"ג דאם אין שם תפוחים מותר להחזיר כדתנן בפירקין (ד' נא.) כסהו ונתגלה מותר לכסותו ולהוסיף נמי אמרינן בגמרא (שם.) אם בא להוסיף מוסיף כשיש עם הקדרה תפוחים אסור דאם מחזיר קודם שנתבשלו נמצא מבשל בשבת ומה שנהגו להסיר הקדרה מעל הכירה ומניחין על הקרקע עד שיגרפו הכירה שמא סבירא לן כהך לישנא דריש כירה (לעיל דך לח:)** דשרי חזקיה משמיה דאביי הניחו על גבי קרקע אם דעתו להחזיר:

6. שלחן ערוך יורה דעה קי"ג:א

דיני בשולי עובדי כוכבים. ובו ט"ז סעיפים:
דבר שאינו נאכל כמו שהוא חי וגם עולה על שלחן מלכים ללפת בו את הפת או לפרפרת שבישלו עובד כוכבים אפילו בכלי ישראל ובבית ישראל אסור משום בישולי עובד כוכבים:

7. ט"ז יורה דעה קיג סעיף קטן א

דבר שאינו נאכל כו'. הטעם דעיקר הגזירה משום חתנות ודבר שאינו חשוב כ"כ אין אדם מזמין חברו עליו:

8. רמב"ם הלכות מאכלות אסורות יז: יד

עכו"ם שבישל לנו יין או חלב או דבש או פרישין וכיוצא באלו (מכל) דבר הנאכל כמות שהוא חי הרי אלו מותרין, ולא גזרו אלא על דבר שאינו נאכל כמות שהוא חי, כגון בשר ודג תפל וביצה וירקות, אם בישלן העכו"ם מתחלה ועד סוף ולא נשתתף ישראל עמו בבשולן הרי אלו אסורין משום בשולי עכו"ם.

9. רש"י עבודה זרה לה: ד"ה חלתית

מין פירי הוא שקורין לזר"א בלע"ז ומחתכין את קרטיו בסכין ואסור משום שמנוניתא דסכינא.

10. עבודה זרה לט. "והקורט של חלתית" עד "עבדיה דר' לוי"

והקורט של חלתית. מ"ט? משום דמפסקי ליה בסכינא; אע"ג דאמר מר: נותן טעם לפגם מותר, אגב חורפיה דחלתיתא - מחליא ליה שמנוניתא, והוה ליה כנותן טעם לשבח ואסור.

11. תוספות עבודה זרה לח: ד"ה אי "וקי"ל נמי" עד סוף דבריהם

אי משום גיעולי עובדי כוכבים נטל"פ מותר - משמע דהכי הלכתא וגם רבי יהודה הנשיא התיר השמן ואפילו ב"ש וב"ה שגזרו עליו הכי סבירי להו כדפירשתי לעיל מיהו מדבש דאמרינן לקמן (עבודה זרה דף לט:) נותן טעם לפגם מותר אין ראייה דשאני התם דפוגם אפילו בעין אבל שמן כשהוא בעין ה"ל לשבח ואפ"ה לפגם מותר וגם מרבא דאמר בפרק בתרא (לקמן עבודה זרה סח:) הלכתא נותן טעם לפגם מותר אין ראייה דהתם פוגם מעיקרו אפילו בעין דומיא דעכבר בשיכרא דאייירי התם וקי"ל נמי דסתם כלי עובדי כוכבים אינן בני יומן מדשרינן מישחא שליכא ושמן וחילתית נמי שרי אי לאו דחורפיה מחליא ליה וכן פוסקים רש"י ור"ת ור"י דסתם כליהם אינן בני יומן והיינו טעמא לפי שהוא ספק ספיקא ספק נשתמשו בו היום או אתמול ואפי' נשתמשו בו היום שמא נשתמשו בו דבר שהוא פוגם בעין או דבר שאין נותן טעם [וע"ע תוס' חולין ח: ד"ה השוחט]:

12. מרדכי ברכות סימן קט"ז

מרדכי מסכת ברכות פרק כיצד מברכין זנגבילא רטיבתא דהיינו לטויר"א כתב ר' אבי העזרי נראה דאינה נחתכת בסכין של נכרים אלא נתלשת דלא גרע מקורט של חלתית דפ"ב דע"ז (לט א) וכדאמרי' פ' כל הבשר (קיב א) גבי צנון אי נמי יש להם כלים המיוחדים לכך וה"ק הכא תלמודא האי המלתא שריא ופירש"י ז"ל כגון לטויר"א ואשמועינן דאין בו משום בשולי נכרים (*ונאכל) [*דנאכל] כמות שהוא חי ויש להם כלים מיוחדים לכך אי נמי סתם כליהן אינן בני יומן ולתערובת יין ולשאר דברים האסורין לא חיישינן דאומן לא מרע נפשיה: